

اعلامیه مطبوعاتی

روش نظام حاکم در استخراج منابع معدنی، کشورهای محارب را تقویت، و مردم مسلمان افغانستان را تضعیف می‌کند

وزارت معادن و پترولیوم می‌گوید که در دو نیم سال گذشته بیش از هفت میلیارد دلار در بخش استخراج معادن در افغانستان سرمایه‌گذاری شده است. در این پروسه بر علاوه شرکت‌های داخلی، شرکت‌های از قطر، ترکیه، روسیه، ایران، چین و بریتانیا نیز سهم برآورده داشته‌اند. این بزرگترین میزان سرمایه‌گذاری بالای معادن در تاریخ افغانستان شمرده می‌شود.

دفتر مطبوعاتی حزب التحریر - ولایه افغانستان نکات اساسی ذیل را پیرامون این موضوع قابل ذکر می‌داند:

اول: معادن افغانستان، ملکیت عامه می‌باشد. رسول الله صلی الله علیه وسلم فرموده‌اند: **(الْمُسْلِمُونَ شُرَكَاءُ فِي ثَلَاثِ الْمَاءِ وَالْكَلْبِ وَالنَّارِ)** ترجمه: مسلمانان در سه چیز با همدیگر شریک اند: آب، چراگاه و آتش. در حدیث ذکر شده، مراد از آتش، انرژی و مشتقات آن می‌باشد. بناءً واقعیت ملکیت عامه این است که شارع برای تمام افراد جامعه اجازه‌ی بهره‌گیری از همان ملکیت را داده است. چنانچه در نفت عربستان، گاز قطر و معادن افغانستان همه‌ای مسلمانان سهیم هستند. بنابراین هر نظامی که بالای معادن امت مسلمه تسلط دارد بالایش واجب است که حین استخراج و بهره‌برداری معادن، بر مبنای طریقه و روش شرعی اقدام کند. روش شرعی این است که معادن وسیله‌ی عایداتی و تمویل بودجه عادی و انکشافی دولت‌ها نبوده- به استثنای بخش‌های که به مصلحت عامه مسلمین تعلق می‌گیرد، و همچنان از لحاظ شرعی جواز ندارد که معادن کلان و استراتژیک به شرکت‌های خصوصی واگذار گردد. بلکه دولت اسلامی مکلف است خودش به نیابت از مردم اقدام به استخراج معادن نماید و مفاد حاصله از آن کاملاً برای مراقبت از امور مردم و سکتور عامه به مصرف برسد. این حکم بر تمام انواع ملکیت عامه قابل تعمیم می‌باشد، خواه معدن‌کاری، استخراج، تصفیه، تولید یا توزیع باشد. بناءً روند فعلی به قرارداد سپردن معادن بزرگ و استراتژیک به شرکت‌های خصوصی یک پروسه‌ی غیر شرعی بوده و ضمناً از لحاظ سیاسی نیز دارای عواقب خطرناک می‌باشد.

دوم: افغانستان سرزمین سرشار از منابع طبیعی گران‌قیمت و مختلف‌النوع بوده و در حال حاضر چین، روسیه و امریکا به منابع طبیعی افغانستان چشم دوخته‌اند و در تلاش هستند که یا از معادن به نفع خود بهره‌برداری کنند یا در تلاش کوتاه نمودن دست رقبای شان از دسترسی به معادن استراتژیک افغانستان می‌باشند. همچنان این کشورها برای پیشبرد اهداف سیاسی و استخباراتی خویش نیز از شرکت‌های تجارتي معادن، منحصی پوشش استفاده می‌کنند. از آنجایی‌که استخراج معادن افغانستان می‌تواند در پروسه‌ی «گذار انرژی در سطح جهانی» و «تولید چپ‌ها» نقش بسیار مهمی ایفاء کند، از این جهت قدرت‌های بزرگ به مسئله معادن استراتژیک افغانستان و روند به قرارداد سپردن عناصر نادره آن بسیار حساس هستند. چون دست یافتن به آن می‌تواند پله‌ی ترازو را در بازی‌های جیوپولیتیک جهانی به نفع یکی از قدرت‌ها سنگین نماید. بناءً بر حکام لازم است تا طوری معادن افغانستان را مدیریت کنند که منجر به تقویت اقتصاد و صنعت کشورهای محارب نگردد.

سوم: روند فعلی اکتشاف، استخراج، پروسس و فروش منابع معدنی دارای میکائیزم شفاف و منسجم نبوده و بعضی از مقامات بانفوذ نظام حاکم در قراردادهای بهره‌برداری آن نقش دارند. ادامه‌ی این روند افغانستان را گرفتار «نفرین منابع» ساخته و به وسیله‌ی کشمکش سیاسی و رقابت کشورهای بیرونی و حلقات داخلی مبدل می‌سازد. «نفرین منابع» حالتی است که در آن منابع معدنی به جای رشد و ثبات اقتصادی، فقر، فلاکت و خشونت را بیارود. چنانچه نشانه‌های این وضعیت خطرناک اکنون نیز قابل مشاهده است. بالفرض اگر نظام حاکم با استخراج معادن به میلیارد‌ها دلار عاید هم برسد باز هم نمی‌تواند به یک دولت ثروت‌مند تولیدی تبدیل شود، بلکه منحصی دولت مصرف‌کننده باقی خواهد ماند.

چهارم: تجربه‌ی کشورها نشان می‌دهد که مدیریت ناسالم منابع معدنی زمینه‌ی بی‌ثباتی را فراهم می‌سازد. «نفرین منابع» افغانستان را صرف نظامی به «رحمت» مبدل ساخته می‌تواند که منابع معدنی را به اساس افکار و قواعد شرعی مدیریت کند، چنانچه الله سبحانه و تعالی در مورد اهمیت و استفاده از منابع معدنی می‌فرماید:

...وَأَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنَافِعٌ لِلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ مَن يَنْصُرُهُ وَرُسُلَهُ بِالْغَيْبِ ۚ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ [حدید: ۲۵]

ترجمه: و آهن را نازل (خلق) کردیم که در آن نیروی شدید و منافع برای مردم است، تا خداوند بداند چه کسی او و رسولانش را نصرت می‌کند بی‌آنکه او را ببینند؛ خداوند قوی و شکست ناپذیر است!

با تدبیر در این آیت مبارکه واضح می‌گردد که از دیدگاه اسلام نیاز است تا منابع معدنی برای دو هدف اساسی مورد استفاده قرار گیرد. اول: استفاده معادن برای اعداد و نصرت (تنفیذ و نشر) دین الله سبحانه و تعالی و دوم: استفاده از معادن برای رفع نیازها و تأمین منافع انسان‌ها.

بناءً هر نوع تلاش برای استخراج و بهره‌برداری از معادن اگر براساس حکم شرعی، تقوا و دید عمیق سیاسی نباشد کمکی به رفاه مردم ننموده و به وسیله بی‌ثباتی و نفوذ کشورهای قدرتمند مبدل می‌شود. در حالی که منابع معدنی نعمتی است که الله سبحانه و تعالی برای یک قوم اعطاء نموده و جا دارد تا این منابع بصورت مؤثر و طبق احکام شرعی بشکل سالم به نفع مردم و از همه مهم‌تر برای اساس‌گذاری یک دولت صنعتی با تکنالوژی پیشرفته نظامی استفاده گردد تا اسلام را همه‌جانبه تطبیق و پیام اسلام را به سایر ملل جهان توسط دعوت و جهاد حمل نماید.

دفتر مطبوعاتی حزب التحریر - ولایه افغانستان